

הכנסת

הכנסת העשרים-וחמש מושב שני

פרוטוקול מס' 431
מישיבת ועדת הכספים
יום שלישי, ג' בתמוז התשפ"ד (09 ביולי 2024), שעה 12:00

סדר היום:

דיון מעקב – בנושא הארכת תשלום מענק עידוד חזרה לעבודה

נכחו:

חברי הוועדה:

משה גפני – היו"ר

חברי הכנסת:

אפרת רייטן מרום

מוזמנים:

נטע בר זיו	–	רכזת תעסוקה, משרד האוצר
גיל הכהן	–	פרנסית תעסוקה, אגף התקציבים, משרד האוצר
שי חגי'י	–	יו"ר מרכז המועצות האזוריות בישראל
מארק דכטיאר	–	מנהל אגף כלכלה, מרכז השלטון האזורי
בני ביטון	–	ראש עיריית דימונה
ענבר בזק	–	מנכ"לית החברה הכלכלית הגליל העליון, חכ"ל
מיכל וקסמן חילי	–	ראש אגף עבודה ומשאבי אנוש, התאחדות התעשיינים בישראל
רועי כהן	–	עו"ד ונשיא להב-לכת ארגוני העצמאים והעסקים בישראל
אבירם אלון	–	מנהל התאחדות בעלי אולמות וגני אירועים
שלומי לוי	–	יועמ"ש, איגוד לשכות המסחר
ישראלה מני	–	סמנכ"ל כלכלה, איגוד לשכות המסחר

ייעוץ משפטי:

שלומית ארליך

מנהל הוועדה:

טמיר כהן

רישום פרלמנטרי:

סמדר לביא, חבר תרגומים

רשימת הנוכחים על תואריהם מבוססת על המידע שהוזן במערכת המוזמנים הממוחשבת. ייתכנו אי-דיוקים והשמטות.

דיון מעקב – בנושא הארכת תשלום מענק עידוד חזרה לעבודה**היו"ר משה גפני:**

אני מתכבד לפתוח את הישיבה, הנושא דיון מעקב בנושא הארכת שלום מענק עידוד חזרה לעבודה.

מה שהעלתה חברת הכנסת רייטן, אני מתנצל שאני צריך על זה לעשות סעיף מיוחד בסדר היום, הנושא הוא הארכת תשלום מענק עידוד חזרה לעבודה. למה אני צריך להעלות את זה פעם נוספת?

אפרת רייטן מרום (העבודה):

ואנחנו ביולי ואמרנו שזה יקרה עד יוני. אני מזכירה פה לפרוטוקול עידוד מענק חזרה לעבודה כדי לשמור עובדים, כדי לשמור עסקים, הייתה החלטה של הממשלה ובסוף זה אינטרס כלל לאומי של מדינת ישראל. זה לא אינטרס שלי, זה לא נוגע בי בכלל, זה ברור לחלוטין שהמדינה גם חשבה שזה נכון וזה היה על השולחן ויותר מזה, גם נאמר פה לא פעם שהדבר הזה הוא נכון וצריכים לחפש מקור. ואם אני לא טועה, ישבנו כאן בדיון הקודם ובמעקב וכולנו היינו תמימי דעים שיש להמשיך עם זה וגם הייתה הבטחה שזה יימשך ואמרו, למה את באה שנייה לפני הזמן?

היו"ר משה גפני:

משרד האוצר אמר שזה חיוני.

אפרת רייטן מרום (העבודה):

ואתה זוכר שאתם הסתכלתם עליי כמו על מישהי מעצבנת שאומרת בואו נטפל בזה עכשיו לפני שזה פג, מפני שראיתי שזה הולך לפוג ואז אמרתי בואו עכשיו נרים דגל כדי שזה לא ייפול בין הכיסאות ואתם אמרתם לי: לא, זה יהיה בסדר, חבל, יש להם עוד חודש, יש פה מיליון דברים אחרים שצריך לטפל בהם שהם יותר דחופים, והנה אשר יגורתי בא לנו ואנחנו ביולי וזה לא קרה.

נטע בר זיו:

באמת בדיון האחרון שהיינו פה אמרנו שאנחנו נבחן את הנתונים ונבחן האם המענק הזה - - -

היו"ר משה גפני:

המילה נבחן ירדה מסדר היום של ועדת הכספים. מה שאתם אמרתם - - -

נטע בר זיו:

אמרנו שנבדוק את הנתונים והאם הדבר הזה - - -

היו"ר משה גפני:

לא, אל תגידו את המילה 'נבחן'. לא אמרתם - - -

רועי כהן:

ואחרי זה אתה שואל למה אני מתעצבן. שים לב כמה המילה 'נבחן', ואלאק, צריך לקחת אותם לבחינות כל היום.

נטע בר זיו:

אדוני היושב ראש, אני אשמח להשלים.

היו"ר משה גפני:

לפני זה, מה שהיה מדובר, כך אני הבנתי, יכול להיות שטעיתי, יכול להיות שהשפה שלכם היא שפה מתחום שונה ממה שאני מכיר, אתם אמרתם שזה יקרה, אמרתם שיש חיוניות למענק הזה. אמרתם.

נטע בר זיו:

אני אשמח לבדוק את הפרוטוקול, אבל זה לא מה שנאמר.

היו"ר משה גפני:

אני הבנתי שהנושא אמור להתבצע. אני אמרתי גם לאפרת, אנחנו דיברנו על זה, לא לשים את זה על סדר היום מכיוון שמה שאתם אמרתם זה שזה יקרה.

נטע בר זיו:

מה שאנחנו אמרנו, נבדוק את הצורך להאריך את זה.

היו"ר משה גפני:

אבל תקשיבי מה שאני מדבר, אני בסך הכול עברתי פריימריז, לא פריימריז, עברתי מועצת גדולי התורה, גם זה לא. אני שם את זה על סדר היום מפני שפתאום מתברר שאין לזה מקור, זה בכלל המצאה חדשה. בבקשה.

נטע בר זיו:

אז באמת המענק היה עד סוף יוני ואנחנו בוחנים האם צריך להאריך אותו או לא.

אפרת רייטן מרום (העבודה):

לא, למה בוחנים עכשיו? לא הבנתי, כל הדבר הזה כבר היה צריך להיות מאחורינו כשעשינו את הדיון לפני חודש, אז לבחון, לא כשזה פג לבחון. זה עובד הפוך.

נטע בר זיו:

אז לא היו לנו מספיק נתונים. אני אשמח לדבר על הנתונים ואז נוכל לעשות את הדיון המקצועי. בסופו של דבר המענק הזה אמור לעודד, כשמו כן הוא, לעודד אנשים שלא היו באים לעבודה לבוא לעבודה. כשאנחנו מסתכלים על הנתונים שהעביר לנו הביטוח הלאומי אנחנו רואים שאכן היה עידוד מסוים, אבל בסופו של דבר 80% מהאנשים שקיבלו אותו הגיעו לעבודה גם בחודש נובמבר לפני שהוא היה קיים. זאת אומרת שמבחינה כלכלית טהורה הוא לא עשה את ה - - -

אפרת רייטן מרום (העבודה):

זה ניתוח מגמתי של הנתונים, את יודעת למה? כי בין היתר האנשים האלה שבאו לעבודה ידעו שהממשלה החליטה את הדבר הזה, החליטה לעודד אותם, אמרה שהיא תומכת בהם, יש למדינה אינטרס שהם ימשיכו ללכת לעבודה, ולכן יש פה הסתמכות אפילו של האזרחים שיודעים שהממשלה מעודדת אותם ותומכת בהם. עכשיו בדיעבד לבוא, הנה, תראו, הם הלכו לעבודה גם בלי שתמכנו בהם, זה עיוות וזה ממש יריקה בפרצוף של האזרחים שבאו לעבודה. ואנחנו מדברים על אזורים שהם אזורים כל כך פגועים היום כלכלית ואזרחית וחינוכית ולהגיד, טוב, הם מסתדרים לבד, שזאת השיטה של האוצר, הם מסתדרים לבד, זה לא מקובל.

נטע בר זיו:

זה בסדר להגיד שמגיע לאנשים כסף כי יש להם כל מיני תנאים מסוימים, אנחנו רק אומרים שהסיבה הכלכלית של המענק לא בדיוק הוכיחה את עצמה. אני אסייג את דבריי, אני לא אומר - - -

אפרת רייטן מרום (העבודה):

את יכולה להראות את זה? אני רוצה שהם יראו את זה.

היו"ר משה גפני:

אפרת, תני לה. אני כבר הולך ומתעצבן ואני לא יודע לאן אני מגיע. איזה שפה זאת.

נטע בר זיו:

אין פה איזה אירוע מקרו כלכלי, אנחנו לא מתנגדים לדבר הזה מקצועית, זה פשוט עולה כסף ולכן ככל שהממשלה - - -

אפרת רייטן מרום (העבודה):

ברור, הכול עולה במדינה.

נטע בר זיו:

יש עלות למענק הזה, הוא נאמד ב-40-50 מיליון שקל לחודש, תלוי במספר האנשים שמבקשים אותו, וכרגע אין - - -

היו"ר משה גפני:

זה לא היה 40-50 מיליון, זה היה פחות, זה היה 20-30. איך זה גדל פתאום? הרי בינתיים אנשים גם לא קיבלו.

אפרת רייטן מרום (העבודה):

להיפך, הם מסתדרים לבד.

גיל הכהן:

העלות הייתה דווקא יותר גבוהה בעבר, כי היו יותר מפונים, יותר אזורים מפונים שהיו זכאים.

אפרת רייטן מרום (העבודה):

מצוין, עוד יותר, זה רק תומך בטענה. לנו אין את הנתונים פה על השולחן שאפשר לדון בהם, בוא נתחיל בזה, אני לא דנה על נתונים באוויר. אם היו לכם פה נתונים להראות אפשר ללכת להתווכח איתכם, אין כרגע נתונים, מבחינתי מה שאתם אומרים עכשיו לא קיים.

אבל אני אגיד לכם יותר מזה, זה בכלל לא משנה, משום שאם בסופו של יום אתם יודעים שזה נכון ואתם אומרים שאין לכם התנגדות מקצועית לדבר הזה ואתם רואים שהדבר הזה עובד, אז בואו נעשה פה ניתוח. אני חושבת שאתם צריכים דחוף להגיד שאתם רואים את האזרחים, שאתם רואים את המעסיקים ורואים את האנשים ויש פה אינטרס שהוא קשור לחוסן לאומי יותר מאשר 10 מיליון או 20 מיליון. על זה אתם צריכים להסתכל ועד לרגע זה אין לכם פה שום תשובה.

היו"ר משה גפני:

אנחנו כנראה לא מדברים באותה שפה, זה כמו שמישהו בא לחבר שלו ואומר לו: אתה חייב לי כסף, אז הוא עונה לו: א', לא לוויתי ממך, ו-ב' החזרתי לך. מה שאתם אומרים זה ככה, אתם אומרים שאתם בדקתם ואנשים חזרו לעבודה גם בלי מענק העידוד.

רועי כהן:

אנחנו חושבים שזה בסדר, אבל אין לנו כסף.

היו"ר משה גפני :

ואתם אומרים, חוץ מזה אפילו אם כן אין כסף, זה עולה כסף. אני הבנתי שזה 20-30 מיליון, אני הבנתי שאין בעיה, אתם אמרתם כאן בוועדה שיש חיוניות בעניין הזה של מענק חזרה לעבודה. אמרתם. אגב כשאת עושה ככה עם הראש זה לא נרשם בפרוטוקול, בפרוטוקול נרשם רק מה שאני אומר ואני אומר שאתם אומרים לא אמת. זה לא היה ככה.

אין לנו מה לעשות, הם יותר חזקים מכולם, אני מבקש שלישיבה הבאה תביאו נתונים כמה חזרו לעבודה.

נטע בר זיו :

יש לנו את הנתונים פה.

היו"ר משה גפני :

אלא אם כן אתה מציע להביא – אני לא יכול להגיד, זה מיד הולך לעיתונאים.

אפרת רייטן מרום (העבודה) :

זה מצולם ומשודר, זה כבר אצל העיתונאים.

היו"ר משה גפני :

מה את מציעה?

מיכל וקסמן חילי :

אנחנו באמצע החודש, אם לישיבה הבאה זה צריך להיות עוד כמה ימים שהם יגישו נתונים. אני רוצה להוסיף על הדברים של חברת הכנסת אפרת רייטן. אכן עובדים ידעו שהמענקים האלה יהיו וזה בהחלט היה חלק משמעותי בקבלת ההחלטה.

ואני רוצה להוסיף עוד משהו. במהלך חודש אוקטובר, אם משווים את זה לחודש הזה, במהלך חודש אוקטובר הרבה מאוד מהעובדים הגישו אישורי מחלה. הם עדיין נמצאים על הפיירול של המעסיק, הם עדיין חלק ממצבת כוח אדם של העובדים והם הגישו ימי מחלה, ככה שהנתונים אני בטוחה שהם מלוכלכים.

ואני רוצה להוסיף עוד משהו, שאת זה למדתי מהמפעלים עצמם, ואני מתנצלת מראש, בדיון הקודם לפני חודש הבאתי אותם ומכיוון שידעתי שזה דיון מעקב ובאמת לא יהיה זמן לכולם לומר את הדברים אז אני רק אומר, מה שאומרים מפעלים שבפועל ההחלטות לא מתקבלות בנקודת זמן שאתה יכול לומר כרגע העובד החליט להישאר, ההחלטות מתקבלות מיום ליום. זאת אומרת ברגע שיש קצת פחות טילים וקצת פחות מפחיד ויש לי עוד 3,000 שקלים - - -

היו"ר משה גפני :

בסדר.

מיכל וקסמן חילי :

רק אם אפשר להוסיף את זה.

היו"ר משה גפני :

את אומרת דברים חכמים, אבל רק שנייה.

אפרת רייטן מרום (העבודה) :

המסר הועבר, אל תדאגי.

היו"ר משה גפני :

לפני שאת מוסיפה, אני רוצה אותך בדיון הבא, אנחנו נקיים עוד דיון. אני מבקש לדיון הבא נתונים, אפרת תהיה זאת שמובילה אותו. יכול להיות שאנחנו, גם אפרת וגם אני, נכופף את הראש ונגיד: כל הכבוד לכם, שכנעתם אותנו, באמת זה סתם מענק שזורקים אותו ללא סיבה מכיוון שהוא לא מוסיף שום דבר, אנשים הולכים לעבוד גם בלי זה. יכול להיות שנגיד את זה, יכול להיות שגם אתם תגידו שאנחנו צודקים, שמתברר מהנתונים אחרת. ואני אבקש שאת תבואי לישיבה הזאת, עו"ד מיכל וקסמן חילי, התאחדות התעשיינים, גם עם נתונים ואנחנו נקיים את הדיון הזה.

אני רוצה להגיד לכם שזה כמעט קורה לי פעם ראשונה שאני מתאכזב מאגף התקציבים. זה קרה לי כמה פעמים, אבל - - -

אפרת רייטן מרום (העבודה) :

טוב שאני נמצאת ברגע המכונן הזה פה.

היו"ר משה גפני :

זה ממש לא מכונן, כשהם אומרים אמת הם מסמיקים. הרי ישבנו פה, אנחנו שמענו אותם פה, אחרי זה הם יגידו שאני סקטוריאלי. אני מבקש את הנתונים, אם אתם יכולים להביא לוועדה קודם.

מיכל וקסמן חילי :

העניין הוא שעכשיו אמצע חודש, עובדים יודעים שיולי והם כבר לא בטוחים, והישיבה הבאה אם תהיה בעוד חודש זה כבר - - -

אפרת רייטן מרום (העבודה) :

לא, אין חודש, חודש הבא זה פגרה.

מיכל וקסמן חילי :

זה צריך להיות ממש בימים הקרובים. הטלפונים לא מפסיקים, זה מענק התמרוץ היחידי, זה מענק עידוד, בעצם התמריץ היחידי שיש לעובדים היום בקו העימות ובעוטף עזה להגיע למקום העבודה ולסייע להם להתגבר על הפחד כי יש כל כך הרבה דברים שמטים את הכף לצד השני.

היו"ר משה גפני :

אז אני מודיע לך שאם אני אהיה יושב ראש הוועדה אז אני אשתדל לעשות את זה כמה שיותר מהר.

בני ביטון :

אתה אומר שאתה הולך לבחירות. זה מה שאתה אומר.

היו"ר משה גפני :

אני לא אמרתי את זה.

אפרת רייטן מרום (העבודה) :

הוא לא אמר מתי.

היו"ר משה גפני :

לא אמרתי לא מתי ולא שהולכים לבחירות. לא אמרתי. עם כל הכבוד, בחירות, צריך להיות דיקטטורה פה.

אפרת רייטן מרום (העבודה):

אני חושבת שאנחנו כבר, תראה מה קורה.

היו"ר משה גפני:

לא, זה סתם. אתה יודע מה? אסור לי אפילו להגיד בדיחות. צריך דמוקרטיה וצריך ללכת לבחירות בזמן והכול בסדר ועד אז אנחנו נעשה עוד כמה ישיבות.

אפרת רייטן מרום (העבודה):

יפה מאוד, זאת הכותרת, אני מבטיחה לך שאני מהדהדת אותך בכל הרשתות שלי, הליברליות והדמוקרטיות, גפני איתנו. תודה רבה.

ענבר בזק:

אפשר רק לבקש להוסיף את העניין של תאגידים עירוניים שכרגע לא במתווה?

היו"ר משה גפני:

אני מציע שתעבירי לנו גם את זה. אני חשבתי שאנחנו מדברים על ישיבה קצרה.

ענבר בזק:

בסדר, אני אעביר במכתב.

היו"ר משה גפני:

תודה רבה.

הישיבה ננעלה בשעה 12:23.